

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	18 kor.
Negyedévre	4 "
Postán külsőre:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Változó postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hető és
kiseb utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség hírcímek visszaküldésére
vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Működésének és hirdetések
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, január 21.

Személyzet szaporítás.

Mire való a bürokratizmus?

Sokan azt mondják, hogy lehetetlen rendszeres munkát végezni bürokratizmus nélkül, statisztika pedig e nélkül el nem képzelhető.

Hát pedig a bürokratizmus éppen olyan csopf a hivatalos eljárásnál, mint a parádés lépés, egyenes sortartás stb. a katonaságnál.

A hadügyi költségvetést a katonai parádé teszi meg s minél kevesebb jut a tisztek és legénységnek, a hivatalos apparátus költségeit elnyeli a bürokratikus csopf, és nem jut fizetésemelés a szegény hivatalnokoknak.

Az 1902-ik évről szóló költségvetésben 2256 új állásról van szó, mely állások 5.665.931 korona újabb kiadással járnak.

A posta kap ebből 424 egyént, a vasút 1635 és a tanügy 440 egyént stb.

Hát szó sincs róla, hogy különösen a posta és vasút hivatalnoki kara túl van terhelve, sőt bizony-bizony mintha szegény volna annyi munkát elfogadni, mint amennyi egy-egy kisebb vasutas vagy postásnak kijut, de ha valaki azt hiszi, hogy a személyzet szaporítás folytán egyetlen postásnak kevesebb lesz a dolga — vagy egyetlen vasutas tovább alhatik csak 10 perczel is 24 óras testtelketől szolgálata után, az ugyan nagyot csalódik.

Annyi az egész, hogy 2256 hivatalos szegény emberrel több lesz mint volt. Csak 2256 új koldus tarisznyával lesz

több, de a kenyér mindenikben a régi kevés.

Pedig minden hivatalos kar a szűkség kegyetlen nyomása alatt, saját pillanatnyi érdeke feláldozásával, sőt existenciája veszélyeztetésével is agitál helyzete javításáért.

A miniszterek minden szép és nem éppen szép eszközt meg próbálnak reá, hogy e mozgalmat elnyomják és parancszóval, presszióval akarják a gyomorhangos korgását csöndre inteni. Végre is nagynehezen rászánta magát a pénzügyminiszter, hogy három millió koronával a legkisebb fizetéseket megjavítja ha — — — a hivatalnokok létszáma le lesz szállítva.

Hát mi az a három millió korona, mikor a személyi járandóságok évi összege kitesz a költségvetés szerint 183.336.990 koronát?

Mi jut abból a három millióból egy-egy kis hivatalnokra?

Es ime ez is ahhoz a feltételhez van kötve, hogy ha a hivatalnokok létszámát leszállítják.

A pénzügyi bizottság jelentése pedig így végződik:

Tekintelbe veendő továbbá, hogy részben a már elfogadott törvényjavaslatok, részben azoknak a reformoknak következtében, melyeket a közvélemény állandóan sürget, a személyzeti létszám bizonyos emelése egyes kormányzatiágak körében alig lesz kikerülhető.

No kis hivatalnokok. Akkor lesz jobb dolgok, ha a tisztviselők létszáma le száll, de gondoskodva van róla, hogy le ne szálljon, sőt emelkedjék.

Igy csak a hivatalnok proletárok száma nő és akciójuk lesz súlyosabb és erősebb, de végre is el fogják érni, bár még sok nélkülözés árán, hogy inkább a bürokratizmus fog veszni — mint ők.

P—y.

Zichy Jenő mandátuma.

Székesfehérvár a képviselőjévé legutóbb gróf Zichy Jenőt választotta meg szabadalvüparti programmal. A gróf 501 szavazattal kapott többet, mint az ellenjelöltje, báró Mandorff Géza Ugron-parti. Mandorff tiz híve megtámadván a választást, a petícióval tegnap foglalkozott a Kuria dr. Vavrik tanácselnök elnöklése mellett, míg az előadó tisztét Losonczy kuriai bíró töltötte be. A petíció arra van alapítva, hogy Székesfehérvár 12 körsemájában ugyiszólván ingyenes *dinom-dánom* folyt az egész választási kompány alatt, huszonnégy, vagy másik helyen ötven filléért annyit ehetett és ihatott mindenki, a mennyit csak akart. Aztán néhány vesztegetés esetét is felsorolja a kérvény.

A támadókat dr. Saára Gyula székesfehérvári ügyvéd képviselte, gróf Zichy mandátumát dr. Eulenburg Salamon fővárosi ügyvéd védte s a választásvédőknek dr. Rádai Lajos székesfehérvári ügyvéd volt a képviselője. Mindjárt a tárgyalás elején érdekes kijelentés történt. Kijelentette ugyanis dr. Saára, hogy a tiz petícionáló közül *csak egy kéri* a bizonyítás felvételét, a többi *kilencz eláll attól*, miután ezek meggyőződtek arról, hogy gróf Zichyt a törvénytelenségben részesség nem terheli.

Vavrik elnök: Minthogy *együttes* visszavonás kell, a tárgyalást megtartjuk.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

Az érem hátlapja.

Irla: Léon Xanrof.

Az igazgató ur irodájában, az Északisarkszappan-gyárában. (Védjegy: a jegesmedvéhez.)

A *segéd* (diszkrétén belép és névjegyet nyújt át): Egy fiatal hölgy kíván az igazgató ural beszálni.

Az *igazgató* (szangvinikus, vidám arcú, vastag ajkak): Csinos vagy rut?

A *segéd*: Nem épen megvetendő, igazgató ur!

Az *igazgató*: Hát csak bocsássa be!

A *segéd* (el.)

A *kis hölgy* (félénken közeledik az impozáns íróasztalhoz, amely mögött az igazgató gépiesen olvassa a beküldött névjegyet): Bocsánatot kérek, igazgató ur, hogy kihallgatást mérészeltem kérni, anélkül, hogy szerencsém lenne ismerni . . .

Az *igazgató* (meghajol és helylyel kínálja meg a hölgyet; — félre): Vajon mit akarhat tőlem? (Szakértő szemekkel tanulmányozza): Julesnek igaza van; nem megvetendő csecsebecse.

A *kis hölgy* (megindultan): Egy állásról

van szó, melyet a vállalat új szappanraktárában akarnak létesíteni . . .

Az *igazgató*: Igen, mindenesetre, állásokat szervezünk új helyiségekben . . . (Félre.) Sőt egészen csinos, előkelő, karsu termet . . . Rajongok a karsu termetekért. (Fenn.) De vannak önnek bizonyítványai?

A *kis hölgy*: Csak igyekezetem van. (Kedves mosollyal.) De azt mondták nekem, hogy az igazgató ur olyan jószívű . . .

Az *igazgató* (félre): Hogy nézett rám! (Fenn.) Én nem vagyok jószívű ember . . . (Kérdő hangon.) Kisasszony?

A *kis hölgy*: Kisasszony!

Az *igazgató*: Kisasszony! (Hirtelen még nagyobb érdeklődéssel nézegeti.) Kisasszony! (Félre.) Egy ártatlan, sziv . . . Igazán, nagyon csinos . . . Nagy, szűzies szemek, melyek rendkívüli módon hatnak amellet a pikáns kis orrocska mellett . . . (Fenn.) Nem vagyok jószívű, csak igazságos! . . . Hát, mondja csak, ért ön a kettős könyvvitelhez?

A *kis hölgy* (félénken): Bizony, aligha.

Az *igazgató* (közelebb tolja a székét): Az nem tesz semmit! . . . Hát az elárusításhoz? Ahhoz csak ért egy kevésbé!

A *kis hölgy*: Azt hiszem, hamar el fogom sajátítani . . .

Az *igazgató*: Ah, hát nem ért hozzá? . . .

Nem tesz semmit! . . . Ezelőtt sohasem volt üzletben?

A *kis hölgy*: Nem!

Az *igazgató* (megfogja a kezét): Ez első pillanatra meglátszik a kezén . . . az ön szép, kicsiny kezein. (Félre.) Igazán csinos, hosszú, finom kezei vannak . . . rajongok az ilyen hoszszukás kezekért!

A *kis hölgy* (bizalommal engedi át a kezét az igazgató urnak): Istenem, igazgató ur, bevallom, eddig bizony nem vettem hasznát a kezeimnek . . . Van valami csekély járadékunk, amely teljesen elég volt mamának és nekem . . . (Kissé zavartan.) A jövőben azonban azt szeretném, ha nekem is volna jövedelmem, olyan, amely csakis az enyém . . . az a szándékom tudniillik . . .

Az *igazgató* (szeretettel szorongatja a kis kezeket): Igen, igen, teljesen értem önt, kedves kisasszony . . . (Félre.) Ime az ébredő kacérság! Fényes öltözékeket, ékszereket szeretne . . . Es igaza is van! Nagyon kedves kis bogár! (Fenn.) A szándékát . . . oh, azt könnyű szerrrel elképzelem magamnak!

A *kis hölgy* (meglepetten): Lehetetlen!

Az *igazgató* (még közelebb húzódik): Hát természetesen! Ismerjük mi az ilyen fiatal hölgyek vágyait, akik szépek és kedvesek, mint ön. (Meghatottan.) Mert ön, kisasszony, nagyon csinos!

Erre a petícionálók ügyvédje előterjesztette a vádakat, Wild József a megmaradt egy támadó nevében s a válaszfás érvénytelenítését kérte.

Dr. Eulenburg köszönettel veszi tudomásul a kilencz kérvényező lojális kijelentését, de mert a törvény értelmében a panasz csak főnáll tovább is, kötelessége a vádakkal egész terjedelemben foglalkozni. Utal arra, hogy gróf Zichy Jenő mennyi jótéteménnyel halmozta el Székességhérvárt s már ezért is őt tartották a város mandátumára a legérdemesebbnek. Kijelenti a gróf nevében, hogy ezen megbízó-leveletről, ha a törvényellenességnek csak egy foltja is tapadna hozzá, nyomban lemondott volna. Az állítólagos vesztőgetésre csak hivatkozik a kérvény, de konstatálja, hogy azokra nézve egyetlen bizonyító adatot sem hallott, mivel pedig maguk a petícionálók maguk sem vádolják gróf Zichyt részességgel, a kérvényt elutasítani kérte.

Még dr. Rádai is felszólalt, hangsúlyozva, hogy valójában a gróf annyi pénzt sem adott pártjának, a mennyi a legális költségekre, például a zászlókra kellett.

A Kuria elutasította a petíciót.

Uj román törvény az idegenekről.

Bukarestből jelentik: Aurelian belügyminiszter új törvényjavaslatot terjesztett a kamara elé, mely mód felett megszigorítja az idegenek tartózkodását Romániában. A törvényjavaslat főbb intézkedései szerint jövőben a falvak és községek közigazgatása rendőri kezelésbe megy át, mely a rend és biztonság fenntartását garantálja. Minden idegen köteles letelepedő szándékát pontos életrajzi adatokkal felszerelt folyamodványban kérelmezni, mely fölött a rendőri hatóság, főbebezés folytán a belügyminiszter dönt. A hatóságnak joga van a letelepedési engedélyt megtagadni, ugyancsak az üzlet-, keresmanytás és minden ipartűzést megtiltani. Idegen munkások szintén csak kivételes engedéllyel kereshetnek foglalkozást. Nyilvános helyiségek nyitására egyáltalában csak románoknak és naturalizáltaknak adnak engedélyt, kivéve a gyárak és idegen vállalatokhoz tartozó kázinókat. A javas-

lat első sorban a zsidók ellen irányul, de általában rendkívül sértő az idegenekre is. A zsidók ellen azért irányul, mert őket a törvény is par excellence »idegeneknek« isméri. De a valóban idegenekre is nagy sérelem e törvény. Valószínű, hogy a kamara is, meg a szenátus is elfogadja, a király pedig szentesíteni fogja.

Angol békejavaslat.

Két olyan hír érkezett Londonból, melyek arra engednek következtetni, hogy a béke érdekében mégis történik valami. Az egyik az, hogy az angol kormány elrendelte, hogy ne küldjenek több csapatokat Dél-Afrikába, a másik pedig az, hogy Chamberlain gyarmatügyi miniszter tegnap az alsóházban formális békejavaslatot tett, mely szerint a kormány késznek nyilatkozik, hogy a béke kérdésével foglalkozzék Kitchener lord előbbi javaslatának szellemében, de nem a szó szerinti szövege alapján ama javaslatoknak, melyek most lehetetlennek.

A kormány kész kijelentéseket átvenni felelős személyektől, ha vannak ilyenek. Sem Krüger, sem Steyn nem ily személyek. Azoknak a felelős személyeknek oly feltételeket kellene javasolniok, melyek állandó békét biztosítanak.

A tartós béke első feltétele, hogy a legyőzött nemzet elismerje vereségét, a mit megalázkodás nélkül tehet, mert a bírók megbizonyították vitéségüket. Mi igen szívesen készek vagyunk — mondja Chamberlain — ha a béke helyre van állítva, a lehető legnagyobb amessztiát megadni igazságos figyelembevétel mellett azoknak, a kik szenvedtek és saját jövőendő biztonságunknak.

Miúdező bizonyítja, hogy az angol kormány csak a Dél-Afrikában harczoló bírókkal kíván tárgyalni és Krügerrel nem akar szóba állani. Különben érdekes, hogy a felsőházban Wamyss lord a következő határozati javaslatot fogja benyújtani: Csupán a háboru erőteljes folytatása és a bírók még harczban álló guerrilla-csapatának megadása által lehetséges, hogy egy kielégítő tartós béke biztosíttassék.

A Ház ezt helyesli és teljes erővel támogatja a kormány eljárását. Mialatt Londonban

a békét hirdetik, ezalatt Afrikában az angolok egyre-másra hajtják végre a halálos ítéleteket a felkelő vezéreken. Ily körülmények között azután nem csoda, ha a bírók az angolok békefeltételeiről hallani sem akarnak.

Amerikából visszatérő magyarok.

Mint minden bajnak, úgy az Amerikába való kivándorlásnak is meg van a maga jó oldala. Népünk folyton fogy a kivándorlás következtében, de a kik visszajönnek, vagyont hoznak haza s egészen átalakulva, kipallérozódva térnek vissza az ősi hazába. Amerikából hozott pénzen sorra veszik a felső megyei birtokokat, melyeket minden külső beavatkozás vagy intervenczió nélkül feldarabolnak maguk között. A felsővidéki középbirtokos osztály ugyanis abba a helyzetbe jutott, hogy kénytelen eladói ősi birtokát, mert a munkás kéz épp a kivándorlás folytán megfogyott, a napszám drága. S ha már meg kell válnia a birtokától, van rá legalább vevő, a ki tisztas árt ad érte, sőt sokszor áron felül is megfizeti. S az így birtokhoz jutott, Amerikából visszajött paraszt egészen másként kezeli gazdaságát, mint azelőtt. Van benne üzleti szellem, tud segíteni a baján s nem kell őt féltetni se az uzso-rástól, se a korcsmárostól, se pedig a népbolondító politikai agitátoroktól. Egészen más ember lett belőle odakint; műveltsége nagyobb, gondolkodása átalakult. Czivilizált polgár lett belőle, a ki ilyennek nevei a gyermekét is.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 21.

Gróf Apponyi Albert elnököl.

Apponyi Albert megnyitván az ülést, felolvassák és hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Bemutatja ezután az elnök jelentését az új országház építésének előhaladásáról az 1900/901. évben, továbbá Mikszáth Kálmán levelét, melyben ez bejelenti, hogy a kép-

A kis hölgy: Oh, igazgató ur! . . . Ön gunyolódik velem! . . .

Az igazgató (mindinkább erőt vesz rajta a fölündultság): Oh, nem! Oh, nem!

A kis hölgy (nyugtalanul fölkel): De bocsánatot kérek . . . nem szeretném az idejét megrabolni . . .

Az igazgató: Megrabolni! Ön és rabolni az ön időmet! (Félre) Elragadó! (Ujra helyet foglalni kényszeríti): Hát az állás? Még nem is beszélünk az állásról, amelyet ön tőlem kérni jött . . .

A kis hölgy (örömmel): Hogyan? Hát beleegyeznek? Oh, igazgató ur, ha tudná, milyen hálás . . .

Az igazgató: Igen, igen, arról majd később lesz szó!

A kis hölgy: Tehát remélhetem, hogy azoknál a raktáraknál reám is gondol majd az igazgató ur?

Az igazgató: A raktárnál? Soha! Itt a központban, az én közlemben fogom önt elhelyezni . . . Egy raktárban nem kereshetne annyit, mint itt!

A kis hölgy (félénken): És mennyire számíthatnék akkor havonta?

Az igazgató (aki már azt sem tudja, hogy mit beszél): Mennyit akar? 200 frank? 400 frank?

A kis hölgy (a szerencsétől elkáprázva): Négy . . . négy száz frank! (Nem talál szavakat örömeinek kifejezésére.) Ah, uram! Oh uram!

Az igazgató: De legalább hálás lesz-e irántam . . . No, mondja szépen!

A kis hölgy (buzgón): Hogyne, igazgató ur! Hogyne volnék hálás! Hiszen akkor nyomban férjhez mehetek!

Az igazgató (elhül): Mit . . . ön férjhez menni készül? Hogyan? Felesége valakinek?

A kis hölgy: Igen! Epen azért van szükségem erre a fizetésre! A vőlegényem nem keres eleget, úgy, hogy addig nem szerezhethük be a kelengyét, amíg nekem állásom nincsen.

Az igazgató: A vőlegénye? (Jóval kevesebb lelkesedéssel nézegeti a kis hölgyet.) Hová tettem a szemémet? Nem megvetendő, de elvégre . . .

A kis hölgy (lelkesen): Igen, a vőlegényem! . . . Derék fiu, aki szeret és imád! . . . Ah, milyen boldog lesz ő is!

Az igazgató (rohamosan hűvösödik): Ha azt mondom: nem megvetendő, az tulás; egyáltalán semmitmondó!

A kis hölgy (tovább szövi álmait): Mindketten áldani fogjuk önt!

Az igazgató (félre): Jó Isten! Milyen ostoba a nevetése! (Fenn.) Sajnos, meg kell önnek mondanom, hogy az a hely, amelyet önnek szándékoztam adni, e perczen nem üres!

A kis hölgy (fájdalmas valóra ébred): De . . . mikor lesz üres?

Az igazgató (félre): Semmi kétség: rut . . . épenséggel rut! (Fönn.) Nem tudom . . . Kérdősködjek majd . . . majd iratok önnek!

A kis hölgy (könyezni kezd): Oh, uram! . . . Ez nem jó lesz így! . . . Ön reményt keltett bennem . . . és aztán . . . aztán (fölzokog)

Az igazgató (idegesen): De kérem! (Félre.) Epen ez kellett még csak; most épen olyan, mint egy japáni lárv! (Fönn.) Bocsánatot kérek, de sürgős dolgaim . . .

A kis hölgy (felszarítja a könyeit): Engedje legalább remélnem, hogy valamelyik létesítendő fióknál nem feledkezik meg rólam. (Megdöbben.) Őa tudhatja, mennyire fontos ez rám nézve!

Az igazgató: Ah, igenis, a házasság! (Szánakozva nézi): No ugyan szép izlése lehet a jövődöbeljének, aki feleségül kívánja! (Fenn, az ajtó felé indulva): Majd lesz rá gondom . . . majd lesz rá gondom . . .

A kis hölgy (kétségbeesetten távozik): Visszontúlásra igazgató ur!

Az igazgató (hevesen): Isten önnel! (Az ajtó bezárul, az igazgató idegesen csenget.)

A segéd (belép): Parancsol?

Az igazgató (erélyesen): Jules! Épeszű maga? Ha azt kérdezem a jövőben, hogy csinosa-e, vagy rut valaki és maga azt fogja mondani, hogy »nem megvetendő!«, pedig csuf, — akkor nyomban el fogom csapni! Megértette? Elmehe! Nézze meg az ember!

viselőséggel összeférhetetlen állásairól lemondott.

A diósadi mandátum.

Münnich Aurél az V. bíráló bizottság elnöke bemutatja s felolvassa a bíráló bizottságnak **Gabányi Miklós** Diósadon megválasztott képviselő elleni petíció tárgyában hozott ítéletet, melylyel a vizsgálatot elrendelték.

Endrey Gyula kéri a kisebbségi vélemény felolvasását.

Münnich Aurél kijelenti, hogy az ítélettel szemben kisebbségi vélemény nem is adatott be, hanem a kisebbségi vélemény egy más pontra vonatkozik, a mi majd kitűnik a bizottság jegyzőkönyvének felolvasásakor.

Kubik Béla és **Lázár Béla** olvassák a diósadi mandátumról szóló bizottsági jelentést.

Molnár János a honvédelminiszternek tegnap az Alkotmány állítólagos zsaroló munkatársa ügyét hozza szóba. Kijelenti, hogy az Alkotmány a kérdéses cikket olyan újságírótól kapta, akinek főnöke az illetőt teljesen korrekt embernek ismeri.

Nessi Pál: Ez nem személyes ügy. (Zaj.)

Molnár János: Tessék csak várni.

Apponyi elnök: Ne tessék beleszólani.

Molnár János: En vagyok az Alkotmány kiadója s az az én személyemet is érinti, ha az Alkotmányhoz olyan munkatársakat szerződtek, akikhez ilyen gyanús dolog férhet. Az, aki a cikket írta, nem azonos azzal a zsarolóval. Az igazság érdekében kijelenti ezt.

Fejérváry Géza báró honvédelminiszter: Teljesen indokolatlannak tartom az apát ur felszólalását. Ha az Alkotmány olyan nagyon igazságszerető és a képviselő ur is az, tessék arra felelni: mért engedte meg néhány év előtt rólam azt megírni, hogy én ezüst kanakalakat loptam. Ne tessék tehát minden szemetet védelmezni, ami az Alkotmányban megjelent. (Zajos tetszés a jobbon.)

Molnár János kijelenti, hogy akkor, mikor az Alkotmány a miniszterről ezt a dolgot írta, még semmiféle összeköttetésben nem állott a lappal. Különbösen a miniszternek a szemétre vonatkozó kifejezését visszautasítja.

Ezután a ház harmadszori olvasásban elfogadta az ujoncz megajánlásról szóló törvényjavaslatokat.

Viczinálisok.

Elnök: Következik a pápa-bánhidai h. é. vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Dobiecki Sándor előadó röviden ismerteti és elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Barta Odön: A javaslat indokolása nagyon rövid, melyből senki sem merithet semmit. Az államháztartás szempontjából bírálja a javaslatot s felvilágosítást kér a minisztertől, vajjon megvan-e az engedélyezésnél a 96 ezer koronányi törzsrészvényjegyzés alapja.

Hegedüs Sándor, kereskedelemügyi miniszter válasza után a törvényjavaslatot elfogadták.

Öt perc szünet.

Szünet után:

A **kunszentmiklósi—dunapataji** helyi érdekű viczinális vasut tárgyalása következett.

Dobiecki Sándor előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Madarász József: Nem a tárgyhoz kíván szólni, de egy szó ütötte meg a fülét, amit az előadó ur mondott: az állam *mizerenciája*. Ezt ő nem érti, sziveskedjék megmagyarázni. (Derűltség.)

Dobiecki Sándor: Nagyon sajnálom, hogy ez a dolog éppen velem esett meg, akinek pedig már többször volt alkalmam magamat magyarázni, sőt irodalmilag is működtem. Ez az idegen szó csak a vita során csúszott ki a számon és azt akartam vele mondani, hogy az állam befolyása, felügyelete.

A javaslatot ezután elfogadták.

Az ülés végén **Sebess Dénes** interpellált az alsó-idecsi véres tagosítás ügyében, kérdezőleg, szándékozik-e a miniszter a tagosítási törvényt és eljárást módosítani.

Darányi Ignác földmivelési miniszter feleli, hogy az igazságügyminiszterrel egyetértőleg legközelebb javaslatot ad be e tárgyban.

Holnap nincs ülés.

UJDONSÁGOK.

Mikor a király tánczolt.

— Erdekes visszaemlékezések. —

Az Uj Idők-ben olvassuk: A nevezetes év volt, 1848. farsangja. Bécsben nagy esemény volt az udvari bál. A polgárőrség tisztjei, kik hivatalosak voltak az udvarhoz, nagyon kedves katonák voltak akkor. Ő nekik volt a kötelességük, hogy tarsolyt, sisakot telerakjanak czukorkával és bécsi rokonaikat, ismerőseiket boldogítsák vele. Mert nagyon boldogtalan a jobbódu polgárcsalád, amelyiknek az udvari bálról egy kis emléket nem juttattak a polgárőrség tisztjei.

A bál korán, nyolcz órakor kezdődött. Ott volt **Ferdinánd király**, az összes kir. hercegek, a diplomaták egész serege, a Bécsben lakó főurak teljes, csillogó diszben. A bécsi Burg aztán sokáig nem látott együtt ilyen fényes társaságot.

A nagyterem felső végén foglalt helyet az udvar, a király és a királyné nagy kísérettel a közepén. Az első táncz keringő volt, a legelső tánczos a néhány hónap mulva már uralkodó **Ferencz József kir. herceg**, ki **Bellegarde gróf** leányával kezdte meg a tánczot. Utánna a fiatal **Metternich herceg** tánczolt kis körben a kir. hercegek előtt.

Föl van jegyezve, hogy mindenkinek szeme az ifju **Ferencz József** és szép tánczosnáján csüngött. Nézték, hogy mily tüzzel, elegáns mozdulatokkal viszi tova a keringő ütemei szerint a szép grófnőt. **Ferdinánd király** is többször fejével integetett feléjük és neki is tetszett a tánczospár táncza. Még két tánczban vett részt a kir. herceg s aztán pontban éjfélkor kezdődött a vacsora. Ez alatt a polgárőrség tisztjei telerakták magukat czukorkával, különösen az egyik, kinek nem volt elég, hogy a zsebeit kitömte, de még a sisakja is tele volt. Az udvarnál tudták és nem is vették rossz néven, hogyha a jelen voltak emléket vittek magukkal. De az már bosszankodást keltett, ha egyik-másik kapzsi módon teletömte ruhája zsebeit, még a tarajos sisakot is.

Meg is járta a német! A táncz végén a sétáló közönség halkán csevegve járt körül a teremben s mikor az uralkodó pár elé értek, mindegyik mélyen meghajtotta magát. A polgárőrség tisztje, ki különben csendesebb időben kereskedő volt, szintén eléje került a

királynak. Sisakja a hóna alatt volt, belőle kandikáltak a czukorkák szép színes papirjai. Egy német testőr követte őt s mikor az uralkodó-család elé értek, mélyen meghajtották magukat, **Ferencz József kir. herceg** intett a testőrnek. Ez előre akart sietni s a polgárőrség tisztjének sisakját meglökte. A sisak a földre esett, a tömérdek czukorka a király és királyné lábai elé gurult. Egyszerre hangos hahota keletkezett s a tiszt, fölkapva sisakját, rohant ki a teremből. Ennek már ötvennégy esztendeje. Azóta nagyon ritkán tánczolt a mi királyunk.

TAJÉKOZTATO.

Jan. 22. Választmányi ülés Kath. Körben.

Jan. 26. Kath. Kör. közgyűlése.

Jan. 26. Szigligeti-társaság felolvasó ülése a kir. kath. jogakademián.

Febr. 2. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium disztermében d. e. 11 órakor.

Febr. 13. Kath. Szabad Liceum bñjti estélye a főgimnázium disztermében este 6 órakor.

Febr. 27. Kath. Szabad Liceum bñjti estély a főgimnázium disztermében este 6 órakor.

Márcz. 13. Kath. Szabad Liceum bñjti estélye a főgimnázium disztermében este 6 órakor.

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium disztermében d. e. 11 órakor.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium disztermében d. e. 11 órakor.

Apr. 19. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye.

* **Miniszterek Bécsben.** **Erzsébet Mária** kir. hercegnő holnap, szerdán teszi meg a renunziációt **Windischgrätz Ottó** herceggel kötendő házassága előtt. A renunziációnál az összes magyar miniszterek részt fognak venni, akik e czélből mind felutaznak **Bécsbe**, ahonnan szerdán térnek vissza **Szell Kálmánnal** együtt, aki már teljesen fölépült. **Wlassics Gyula** kultuszminiszter már tegnap Bécsbe érkezett.

A »**Petőfi-koponyát**« **Budapestre hozzák.** **Kéry Gyula**, a Petőfi-kutató két balásfalvi tanár kíséretében tegnap reggel Budapestre hozta az állítólagos Petőfi-koponyát. A délelőtt folyamán átadták a koponyát **dr. Török Aurél** tanárnak, a ki a muzeum-köruti antropológiai muzeumban menten hozzáfogott a koponya megvizsgálásához.

* **A város világitása.** A város villammal való világitásának kérdése már hosszú idő óta képezi vita tárgyát. A nagyobb vidéki városok világitásának tanulmányozására egy kisebb bizottság ki is lett küldve, melynek **Bordé Ferencz** városi tanácsos, **dr. Károly Irén** prem. r. tanár és **Lovass Zsigmond** főmérnök voltak tagjai. A bizottság utjának eredményéről a mai tanácsülésen fog beszámolni.

* **Kitüntetett bányamunkás.** Ő császári és apostoli királyi felsége **Kartik** **Ferencz** zsigmond-aknai bányamunkásnak, félszázadot megközelítő hű buzgó szolgálata elismerésül az **ezüst érdemkeresztet adományozta.**

* **Szerencsétlenül járt molnár.** **Szekeres Ferencz**et, a **Moskovits Adolf** és fiai cég malommunkását kötelessége teljesítése közben vasárnap délelőtt megrendítő szerencsétlenség érte. A garat megtöltése után ugyanis a liszt-felhuzó (szánkó) szélére lépett s az eközben megindult szánkó jobb vállát teljesen összezúzta s ezenkívül még súlyos belső sérüléseket is szenvedett. A szerencsétlenül járt családost micskei illetőségű munkást az **Irgalmasrendiek** kórházába szállították.

* **Aki elsőből utolsó lesz.** Erzsébet királyi hercegnő, királyunk unokája az, aki elsőből utolsóvá lesz, mert szerelmes szíve sugallatára hallgatva csak »közönséges« hercegnek s nem királyi vérből való fenséges urnak nyújtja a kezét. Mint királyunk unokája és Rudolf trónörökös leánya eddig az etikett szerint első volt rangban a főhercegnők között, most azonban mint egyszerű Windischgraetz Ottó hercegnek az utolsó helyre fog kerülni. Az etikettnek ez a játéka boríthat-e árnyat a szerelmes menyasszony kir. hercegnő boldogságára? — Aligha... Minden boldogságnak megvan a maga ára s a lemondások, az önmegtagadások meredek lépcsőjén lehet csak feljutni a tisztultabb, nemesebb érzések régióiba. Trónörökösünk árvájának sok lemondással, sok gyászszal s szenvedéssel volt kiköveve a lányság másnak oly gondtalan utja. Az etikett kicsinyességei hogy zavarhatnák meg mostani tiszta örömeit? S példa is van az ifjú kir. hercegnő előtt. Edesanyja is a külső rangról és díszről való lemondás árán szerezte meg boldogságának másodvirágzását és a kir. hercegnői menyasszony innen is láthatja, hogy ez a lemondás mily csekély a boldogsághoz képest, mit vele megválthat.

Még két nap választja el a kir. hercegnőt esküvője nagy és szép aktusától. Ezalatt Bécs lakossága csodájára jár annak az érdekes kiállításnak, mely tegnapelőtt nyílt meg a Burgban az »ősök termé«-ben. A teremben üveg-szekrényben vannak kiállítva Erzsébet kir. hercegnőnek menyasszonyi kelengyéje. Első helyen áll az a briliánsokkal kirakott korona, melyből kitudózik a pompás szolitér. Ezt a király ajándékozta unokájának. Stefánia hercegnő, a menyasszony anyja, renesszánsz-mivű gyémántdiadémot ajándékozott. Bécsből jelentik azt is, hogy Erzsébet kir. hercegnő sajnálkozva tudta meg, hogy kelengyéjének készítésében és szállításában a magyar divatipart egészen mellőzték. Erzsébet kir. hercegnő, aki már gyermekkorában hozzászólt a magyar szóhoz és most is környezete legnagyobbbbrészt magyarokból áll, csak utólag tudta meg a magyar ipar mellőzését és elhatározta, hogy tavasszal a magyar fővárosba megy és megrendelésekkel fogja kárpótolni a magyar iparosokat. Itt említjük meg, hogy az esküvője alkalmából Windischgraetz Ernő herceg, a vőlegény atyja emlékéremet készített, melyen két anygal látható, a kiknek mindegyike zászlót lobogtat. Az érem másik oldalán ez a felírás olvasható: »Erzsébet Mária királyi hercegnő és Windischgraetz Ottó herceg esküvőjének emlékére 1902.«

* **Tolvaj kocsis.** Kis Károly szentjánosi illetőségű kocsi gazdájától, Konics Imre bérkocsi tulajdonostól 2 lopokróczot és több löszerszámot lopott, azután megszökött. Körözését elrendelték.

* **Halálozás.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést:

Gerlán János körjegyző, Gabriella, Leticzia, József és Adorján gyermekeivel s több rokon nevében szomorodott szívvvel tudatják felejthetetlen jó hitves és édes anyja: **Gerlán Jánosné** szül. Kurteszku Etelkának folyó évi január hó 21-én reggel 7 órakor életének 33. és házasságának 17-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó évi január hó 23-án d. u. 2 órakor fognak a gör. kel. vallás szertartása szerint a fugyivásárhelyi temetőben örök nyugalomra elhelyeztetni. Fugyivásárhely, 1902. január hó 21-én. Aldás és béke lengjen drága porai felett!

* **Az aczéllkirály Budapesten.** Schwab M. E. az amerikai aczélltrust mindenható igazgatója tegnap délután két órakor érkezett az osztrák fővárosból Budapestre. Az érdekes vendég külön vonaton jött és az egyik szállodában a Dunára nyíló hatszobás lakást bérelt. Két napig marad Budapesten.

* **Eljegyzés.** Szabó Károly pénzügyigazgatósági irodatiszt eljegyezte Karger Rózsikát, Karger Sándor vendéglős nagyműveltségű, kedves, szép leányát.

* **Kitüntetett káptalani cseléd.** A nagyváradi lat. szert. káptalan szent-péterszegi gazdaságában 1865. október 1. óta szolgálatban levő **Csomós Józsefet** szép kitüntetés érte. A múlt év június 27-én (Szent László napon) a nagyváradi lat. szert. káptalan nevezett mint régi és hűséges cselédjét a **Szt. László érdemmel** és 50 koronával tüntette ki, mely érdmet a főtiszt gyengélkedése miatt **Jancsó Lajos** intéző bizottsági tag a főtisztelendő káptalan nevében az összes uradalmi cselédek jelenlétében szép és lelkes beszéd kíséretében tűzött a kitüntetett mellé. — Ma ismét szép kitüntetés érte nevezett, mert a földművelésügyi miniszter **dísz oklevéllel és 100 korona jutalomdíjjal** tüntette ki, melyet a b. ujfaluai járás főszolgabírója, **Bölonyi György**, az uradalmi cselédek, községi előjárók és számos lakostársai jelenlétében a községházánál igen szép és lendületes beszéd kíséretében adott át nevezettnek, buzdítván a pontos, hűséges és szorgalmas szolgálatának további teljesítésére egy a kitüntetett, valamint a többi cselédet. A meghatottság hangján mozdott a kitüntetett mindkét alkalommal forró köszönetet, egy a főtisztelendő káptalannak, mint a földművelési miniszternek és járási főszolgabírónak szíves fáradozásáért.

* **Egy sajtóper vége.** Sokszor kérdezik, miért van ma olyan sajnálatosan feszült viszony a nagyváradi lapok közt, a minő régen nem volt? Egyszerű a magyarázat: régen mások voltak a zurnalisták. Eppen a Szabadság egyik volt munkatársáról van szó, a ki még 1900-ban súlyosan megsértette **Petrássevich Gézát** s most lovagias kötelességének ismerte, a sértésért bocsánatot kérni. Az Alkotmányban u. i. a következő sorokat olvassuk:

(Elintéztett becsületbeli ügy). **Nagy Endre** hírlapíró kollegánk a Nagyváradon megjelent **»Szabadság«**-ban a következő nyilatkozatot teszi közzé: Alulírott **Nagy Endre**, hírlapíró, kijelentem, hogy a **»Szabadság«** 1900. évi április hó 15-én megjelent számának **Hétről-hétre** című cikkében **Petrássevich Géza** urnak **»Magyarország és a zsidóság«** című könyvét bírálva,hevességgem elragadtam és a jogos kritika határát túllépve, **Petrássevich urat** személyében súlyosan megsértettem. Hibámat belátva, sértésemért **Petrássevich Géza** urtól bocsánatot kérek. Budapest, 1902. január 18. **Nagy Endre**.

Ezzel a háromszor is elhalasztott sajtótárgyalás végre is elmarad.

* **A féltékenység áldozata.** Parasztbál volt vasárnap este Almás községben, amelyen persze a falu mindkét nembeli fiatalisága megjelent. Vigan folyt a mulatság a szünóráig, a mikor a legények paraszt szokás szerint a lányokat megvendégelték. **Vicsere Imre** almási legény is a mulatságra vitte **Szűri Borist**, a kinek már régóta udvarolt s a szünóra alatt hordatta a leánynak a kávéját és a süteményeket. A leány, a mig a kávéban és a süteményekben tartott, hálás pillantással tekintgetett **Vicsere Imrere**, aki később kiment a legény pajtásai közé, otthagya **Szűri Borist** a leányok között. **Szűri Boris** a mint észre vette, hogy **Vicsere Imre** kiment az ivóba, rögtön eltávozott s kiment az udvarba, ahol várakozott már rá egy másik imádó, **Csonka György**. **Csonka** a leánynyal az udvar egyik sarkába húzódott s ott szerelmeskedtek, de valaki mégis meglátta őket s besugta **Vicsere Imrere**nek. **Vicsere**, a mint megtudta, hogy mi történik odakint, rohant kifelé s amint a szerelmesekre ráakadt, elkapta **Szűri Boris** haját s lerántotta a földre. **Csonka** védelmére kelt a leánynak, de **Vicsere** bicskát rántott elő s azt a vetélytárs oldalába dőfte, a ki egy jalkiállással összeesett. A lármára kifutottak a kocsmabeliek s a megsebesült legényt bevitték, aki pár perc múlva meghalt. **Vicsere Imrert** tegnap elfogta a csendőrség.

* **Bosszut a tyukért!** Valami igen becses jószág lehetett **Szritya Józsefnek** a lyukja, mert tegnap véres bosszút állt kimulásaért a gazdája. Ott kapargált a jeles tyuk **Szritya háza** előtt a **Kálmán-utcán**, mikor arra járt **Rimanóczy Kálmán** kályhássegédje, **Lassik Antal**. Véletlenül vagy sem, az nem bizonyos, de annyi igen, hogy **Lassik** a tyukot rövidesen agyonrugta. Véletlenül meglátta ezt **Szritya**. Felforrt benne a virtus, kirohant az utcára s úgy helyben hagyta a boldogtalan kályhacsinálót, hogy az sem csinál egy darabig kályhát, hanem őt magát is az Irgalmasok kórházában reperálják.

* **Sikkasztó segédjegyző.** **Szabó Károly** oláh-apáti segédjegyzőre rábizott **Blau Zsigmond** ottani lakos 24 koronát, hogy adja postára. A segédjegyző átvette az összeget, elment a postára, ott felvett még 120 koronát, melyet **Blau** urnak **New-Yorkból** küldött a férje s a 144 koronával meguzrott. A sikkasztó segédjegyzőt országosan körözik.

* **A besugó bűnhődése.** **Laszkó Ferenc** és **Gyurgyik Pál** fehértói lakosoknak a téli időben a dohánycsempészet volt jövedelmi forrásuk. Együtt barangoltak a dugott árúkkal, de azért féltékenyek voltak egymás kuadschaftjaira. A múlt héten **Laszkó** elment **Berecz Sándor** gazdához, a kinek dohányt kínált eladásra. **Berecz** ekkor szemrehányást tett **Laszkónak**, hogy az őszszel becsapta a rosz dohánynyal, azért most **Gyurgyiktól** vett dohányt. **Laszkó** ezért úgy állott bosszút, hogy elment a pénzügyörökhöz és feljelentette **Bereczet**, hogy nagymennyiségű csempészett dohányt tart. A pénzügyörök meglepték **Berecz** házáat és ott kutatást tartottak. A padláson, a széna között megtaláltak huszonöt kiló dohányt, a mit a pénzügyörök el is vittek. Az öreg **Berecz** és két legény fiát bántotta a dolog, sajnálták az elvitt dohányt, de különösen a fizetendő bírság összeget. Megtudták, hogy ki volt a feljelentő s a két **Berecz**-fiu elhatározta, hogy bosszút állanak **Laszkón**. Vasárnap este a két **Berecz**-fiu megtudta, hogy **Laszkó** a kocsmában mulat. Lesbe állott a két fiu s mikor **Laszkó** este 10 óra tájban hazafelé ballagott, az utcán leütötték. **Laszkó** az ütés után elesett, de még néhányat ütöttek a fejére s azután ott hagyták az utcán. Éjjel tájban találták meg **Laszkót**, aki ekkor már magához tért s megnevezte gyilkosait. A sérült embert haza szállították, hol reggelre meghalt. A két **Berecz**-fiut letartóztatták.

MULATSÁG

FARSANGI NAPTAR.

Jan. 25. Nőegylet táncestélye a Kereskedelmi Csarnokban.
Febr. 1. Tisztviselők bálja.
Febr. 2. A 48-as Népkör táncestélye.
Febr. 5. »Helyőrségi bál« a Keresk. Csarnokban.
Február 8. Katholikus kör bálja.

Tisztviselők mulatsága.

A nagyváradi tisztviselők Otthona tisztikara által arra kéri a folyó évi február hó 1-én megtartandó táncestély rendezésére felkért vigalmi bizottság tagjait, hogy folyó évi január hó 23. napján d. u. 5 órakor a kir. törvényszék épületének teljes ülési termébe értekezletre egybegyűlni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1902. évi jan. 21-én.

Nagy Ferenc,
kir. törvényszéki elnök,
mint az »Otthon« elnöke.

A katolikus bál vigalmi bizottsága tegnap dr. Krüger Aladár elnökle alatt ülést tartott, melyen a bál módozatait véglegesen megállapították. Felmerült a gyűlésen az az indítvány, hogy a bált febr. 9-én tartsák meg. Tekintettel azonban arra, hogy ugyanezkor lesz a református-bál, a bizottság az indítványt lojálisan nem fogadta el. A tánczrendekre nézve határozatba ment, hogy új, direkt a kör báljára készülő tánczrendeket fognak készítenni, a melyek bizonyonyal nagy tetszést és feltűnést fognak kelteni. Igen izléses lesz a rendezői jelvény és a férfiak tánczrendje is. Zenét a 37. gyalogezred és a Bura testvérek zenekara szolgáltat. Végül határozatba ment, hogy a bálon éjfélkor külön alkalmi lap fog megjelenni, elmés, ügyes cikkekkal és a legszébb cikkekkel: a jelenlévő hölgyek névsorával. A bála a meghívókat már e héten expediálni fogják.

EGYESÜLETEK.

A Kath. Kör választmányi ülése.

A helybeli Kath. Kör alapszabályai szerint a tisztviselői karnak és az igazgató-választmány-nak megbízatása két esztendeig tart s így minden két évben tisztújítást tart a közgyűlés. Ez a közgyűlés, melyre a körnek minden tagja hivatalos, f. hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz megtarva az egyet helyiségében.

Ma pedig — jan. 22-én, este fél 6-kor a választmány gyűl össze, hogy a vasárnapi tisztújító közgyűlés tárgyait előkészítse. A jelölések ügye, az évi számadás és a költségvetés fogják tehát a mai választmányi ülés tárgyait képezni, azért külön is felhívjuk a választmányi tagok érdeklődését.

Közművelődési egyesület Derecskén. Derecskén közművelődési egyesület van megalakulóban. Az alapszabályokat már elkészítették és megküldték Biharvármegye alispánjához, hogy a miniszteriumhoz jóváhagyás végett terjessze fel.

Igazságszolgáltatás.

Uj esküdtzéki elnök.

Tegnap az esküdtzék már nem Millye Gyula, hanem a törvényszék kiváló jogászi képzettségű elnöke, Nagy Ferencz elnökle alatt ülésezett.

Elvette a pénzes zacskót.

Teljes havi szünet után tegnap volt az első esküdtzéki tárgyalás Nagy Ferencz elnökle alatt.

A büntető tanács tagjai Csulyok Béla és Kepes Miklós törvényszéki bírák. A vádhatóságot Baróthy Pál kir. alügyész képviselte.

Az esküdtek kisorsolása után elővezetett Lovas István mezőkeresztési vasuti munkás, vádlott, ki rablás büntetével van vádolva, mivel a múlt év október 1-én, éjjel egy kocsmában erőszakosan vette ki Venyige Gáspár nevű öreg embernek mellénye zsebéből negyven koronát tartalmazó pénzeszacskóját. A pénzeszacskónak elvétele azonban csak erős dulakodás után sikerült. Lovas ugyanis erős küzdelem után letépte az öreg Venyigét s csak akkor kerithette kézhez a pénz tartalmazó harisnya szarát, melyet azonban még sem tarthatott meg, mert a havi keresményét féltő öreg kitarítása folytán kénytelen volt a már kéznél levő pénzt az öregnek visszatadni.

A küzdelem folytán erősen összetört öreg bűnvádi feljelentéssel élt a már letartóztatott Lovas ellen, ki védőjéül dr. Dési Géza ügyvédet kérte tel, kit a tárgyaláson dr. Láncki József helyettesített.

A vádlott előadja, hogy a kérdéses éjjel együtt mulattak az Ungár-féle kocsmában s látta, hogy az öreg Venyigénél nagy summa pénz van, eltökélte hát, hogy megkaparítja ha csak lehet.

Tettét beismeri, ittas állapotával mentegeti magát.

A beidézett és kihallgatott tanúk valamennyien csak hallották az esetet másoktól s látták hogy a kérdéses éjjel után az öreg Venyigén erős ütések, szóval a dulakodás nyomai meglátszottak.

A tanúk kihallgatása után Baróthy Pál kir. alügyész terjeszté elő vádindítványát s kéri az esküdteket, mondják ki rablás büntetében bűnösnek, mivel a pénzt erőszakkal dulakodás után akarta kézhez keríteni, hogy jogtalanul megláthassa és kéri őket, hogy a feltett főkérdésre igennel szavazzanak.

Dr. Láncki József hatásos védbeszédében kifejti, hogy a jelen esetben csak lopás vétségét lát fenforogni s ennek megfelelően egy mellék kérdés feltételét kéri.

A verdit hozatalra visszavonult esküdtek jó félórát tanácskozás után a lopás vétségében mondták ki Lovas Istvánt bűnösnek.

A verdit kihirdetése után a kir. alügyész a büntető törvénykönyv 339. szakasza alapján kéri a vádlott megbüntetését, a védő pedig kéri, hogy a büntetés kiszabásánál vegyék figyelembe a vádlott fiatal korát és büntetlen előéletét.

Az ítélet hozatalra félre vonult büntetőtanács tagjai Lovas Istvánt 6 havi fogházra, egy évi hivatal vesztésre és politikai jogainak egy évi felfüggesztésére ítélték, melyből 2 hó és 27 nap vizsgálati fogsága által kitöltöttnek vétetett.

Az ítélet jogerős.

IRODALOM.

Katholikus Egyházi Zeneközlöny.

Az országos magyar Czeccilia-egyesület hivatalos közlönye. A legutóbb megjelent 1. szám a következő dolgozatokat tartalmazza:

Főpásztori ajánlás az O. M. G. E. kiadványainak. — Immanuel (Velünk az Isten) és a zene az Ő szolgálatában. — Az új kántorkönyv bemutatása. — A responsoriumok reformja. — Utóhangok. — Egyesületi ügyek. — Zeneirodalom. — Vegyesek. — Szerkesztői üzenetek. — Pályázatok. — Hirdetések.

A kitűnően szerkesztett s magas nívón álló szakfolyóiratot a legmelegebben ajánljuk. Az egyházi zene érdekeit manapság egyedül ez a nyolcz éves multtal bíró folyóirat képviseli s tevékenysége a szakkörök előtt igen becses. — Előfizetési ára egész évre 3 kor. 20 fill. Az O. M. C. E. tagjainak 2 korona. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 9. sz.

TANUGY.

Allamsegély a nagyszalontal gymnáziumnak. Annak idején megemlékeztünk róla, hogy Nagyszalonta községe azon kérelmet terjesztette a vallás és közoktatásügyi miniszterium elé, hogy a községi gymnáziumot tovább fejlesztése érdekében államsegélyben részesítse. A kérelem kapcsán a módozatokat, melyek mellett az eszme keresztülvihető volna, szintén felterjesztették a kormánynak. A kultuszminiszter leiratában tudatja, hogy az államsegélyt hajlandó megadni, azonban a segély mennyisége iránt döntés csak még ezután fog történni.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Szerda: Milton.
Csütörtök: Gésák.
Péntek: San-Toy. (Sarkady Adél fellépte.)
Szombat: Stuar Mária. (Hegyesi Mari föllépése.)
Vasárnap: Ejjel az erdőn.

A b a b a.

Ha telt ház, tapsok, kihívások, virágok sikert jelentenek, akkor Sarkadi Adél k. a. meg lehet elégedve a tegnapi estével. Számra nézve igen nagy közönség nézte végig bemutatkozását, jórészt jó ismerősök, jó barátok, amellet Sarkadi Adél maga is az üde fiatalság rózsajegyje alatt lépett fel, kegyetlenség, lehetetlenség lett volna tehát szívesen nem fogadni. Magunk részéről sem tartanók helyesnek az előadásról valami kellemetlent írni. Konstatáljuk a telt házat bérletszűnetben, a tapsokat, a virágokat, a kihívásokat. Azonban . . .

A jövőre nézve van egy kérésünk. Sarkadi Adél kisasszony tudunkkal elvégezte a szini akadémiát s mozdulatain ez meg is látszik. Biztosan, ügyesen forog a szinpadon. Hanem ez tudvalevőleg énekes szerepkörhöz nem elég. Oda sokkal nagyobb hanganyag, sokkal biztosabb ének, a hangnak sokkal erősebb, szinpadi színezete és a mi szintén nem csekélység: szinpadi, igazán magyaros kiejtés kell. Ezek nélkül a pusztá szinpadi ügyességgel lehet sikert elérni szalonban vagy vizsgákon, de szinpadon aligha.

A jövőre nézve őszinte, igaz meggyőződésből tehát a következőt tanácsoljuk: ne lépjen fel Sarkadi Adél k. a. egyelőre nagyobb szerepekben. Próbálja meg, sikerül-e gyakorlat által hangját fejleszteni, az énekekben precizitásra szert tenni s elszokni attól a rossz, budapesties kiejtéstől, mely az a-t is, az ó-t is rövid á-vá degradálja. Hisszük, hogy sikerülni fog idővel mindez s akkor felléptére nemcsak a ház telik meg közönséggel, hanem a lélek is gyönyörűséggel — s reklám nélkül.

A többi szereplő lehetőleg igyekezett kezére járni a vendégnek. Lányi Edith, Bérczi, Pintér, Bognár, Benkő Jolán mind lehetőleg igyekeztek elősegíteni a sikert. Nyárai alakítása is ügyes volt, de Szilágyi sokkal önállóbb Hiláriust tudott bemutatni. Nyárainak nagy tehetsége mellett is nagy akadály, hogy mindig elsősorban Nyárai s csak azután pl. Hilárius.

A II. felvonás vége tavaly ügyesebben volt rendezve.
Dr. K. A.

Az Ember tragédiája. Madách Imre hallhatatlan remekműve még e hó folyamán kerül színre a Szigligeti-színházban.

Az új díszletek, melyeket Eltető Gyula színházi festő készit, a következők:

I. A menyország. II. A Paradicsom. III. Kívül az édenen. IV. Egyiptom, Pharaó birodalma. V. Athén. VI. Róma. VII. Bizáncz. VIII. Frága és Páris. IX. London. X. A Phalanster. XI. Jeges vidék. XII. Paradicsom és menyország.

A forradalomban nemcsak a teljes személyzet vesz részt, hanem Somogyi igazgató, ki a darabot rendezi, lépéseket tett az iránt, hogy az iparos kör ifjai és a felsőbb iskolák tanulói is közreműködjenek.

Uj darabok. A színház vezetősége egész sereg új darab előadási jogát szerezte meg. E darabok között van a Bába, Páholy, Menyem, Vestaszüzek. Lépéseket tett Bródy Sándor szenzációs darabjának a »Dadá«-nak a megszerzésére. Az előadni tervezett új darabok kö-

zött van meg »Lotty ezredesei« s még egy pár érdekes újdonás. Mindezen darabok még e szon folyamán színre fognak kerülni.

Milton. Jókai Mór legpoétikusabb, legragyogóbb szinpadai alkotása »Milton« kerül ma színre a Szigligeti-színházban. A darabban a drámai személyzet legjelesebb erői játszanak.

A műsorváltozások. A gyakori és már türethetlenné vált műsorváltozások tárgyában az igazgatóság a következő kommunikét adta ki:

A műsorváltozásokról esik most sok jogos, megróvó szó. Nemcsak Nagyváradon, de Aradon, Szegeden, Debreczenben s több helyütt. Ez az időszak szokta meghozni rendszeren a színházaknak ezt a visszatérő nagy betegségét, melyet legerősebben érez a színházi pénztár. Es senkinek sincs oka jobban tartani a műsorváltozás veszedelmétől mint épen a színháznak. A Szigligeti-színházban szerencsétlenül kellett most összejönni néhány műsorváltozásnak. De elkerülni egyiket sem lehetett. Vasárnap például délben lett hirtelenül solyosan beteg P. Szép Olga, a műsorra vett »Szókimondó asszonyság«-ot hát képtelen lehetetlenség volt színre hozni. Most is a legnagyobb elővigyázattal összeállított heti műsor ment össze. **Amon Margit** beteg, tehát csütörtökön a »Bibliás asszony« helyett a »Gésák«-at volt kénytelen műsorra tűzni a színházvezetőség, mely a nagy kénytelenségeket leszámítva, kerüli és kerülni fogja a megállapított műsor megváltozását.

Leadtuk a mentegődzést szórul-szóra s várjuk, mi lesz az ígérethöz, hogy a színház vezetősége kerülni fogja a műsor megváltoztatását.

Sarkady Adél második fellépése. **Sarkady Adél** minden valószínűség szerint pénteken lép föl másodszor a nagyvárad szinpadon. San-Toyt választotta második fellépésére s a bájos exotikus operett czimszerepét játsza.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 116.

Idénybérlet 107.

Ma, szerdán, 1902 január 22-én

MILTON.

Tragédia.

SZEMÉLYEK:

H. Károly király	— — —	Pataky Béla
York herceg	— — —	Bézei Gyula
Monmuth herceg	— — —	Erdélyi Miklós
Cromvell, protektor	— — —	Bognár János
Milton, államtitkár	— — —	Peterdy
Bora, léánya	— — —	E. Kovács M.
Morton	— — —	Szarvasi Sándor
Lady Milton	— — —	Kacziány Viola
Portsmuth hercegné	— — —	Szohner Olga

HELYARAK: Nagypáholy 7 fr. Földszinti és első emeleti páholy 6 fr. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr., Támlászek 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap csütörtökön, január 23-án

A gésák.

Operett.

REGÉNY-CSARNOK.

A Polanieczki-család.

Írta: Sienkiewicz Henrik. — Fordította: Kolosváryné-Korányi Ilona. 70

Feleségét azontul is szeretné, az kétség-telen, de képes lenne megcsalni őt, megcsalni önmagát, megtagadói elveit, erkölcsöt, becsületet. Gyávának ítélte magát s küzdelme eredménytelennek látszott. Kerülnie kellett volna Maszkónét s mégis mindenféle ürügy alatt, mindennap fölkereste. Ha előtte állott, tekintete arczáról alakjára tévedt, s beteges kíváncsiság győzött, hogy Maszkóné miképpen viselkednék, ha minden szépités nélkül bevallaná érzelmeit. Ugy hitte, hogy engedékenységre talál s előre megvetette érte, de a szenvedély lángja mind magasabba csapott.

Maszkóné ösztönszerűleg kitalálta, mit jelentenek a kíváncsi tekintetek, s eleinte bizelgett neki a nyílt érdeklődés, a mely hatását még a becsületes asszonyokra sem téveszti el. Érezte diadalát, de nem akart szembe nézni a veszéllyel, hanem úgy viselkedett, mint a fogoly-madár, a mely fejét a hóba rejtji, hogy ne lássa a fölötte lebegő heját.

Maszkóné hótakaróját az illemszabályok képezték, s Polanieczki jól tudta ezt. Nem egyszer megtanította a tapasztalat arra, hogy a nők nagyrésze csak a látszat megóvására igyekszik. Ismert olyanokat, akik megbotránkoztak, ha anyanyelvén bevallotta érzelmeit, de mosolyogva hallgatták, ha francziául adott nekik kifejezést; másokat, a kik saját otthonukban kétségbeesetten védekeztek, de a falu magányában, a fürdőhelyek zsufoltságában, titokban, kegyeket oszlogattak. Ott, a hol a becsület nem veszületett tulajdon, vagy második természetűt vált fogalom, azt tapasztalta, hogy az ellentállást vagy a bukást a véletlen, a környezet, aprólékos körülmények, s egyéni fölfogás határozza meg. E szerint ítélte meg Maszkónét s ha nem lépett még a kísértések útjára, azért volt, mert még küzdött önmagával, s habár megvetette őt, nem akarta megvetni önmagát. Mária iránti ragaszkodása még korlátozta; a tiszteletteljes szájalom, a melyet felesége iránt érzett, az apai örömeik vára-kozása, a veszületett becsület, a vallás, mind megannyi kötelék volt, a mely féken tartotta még a lánczait esőrgető emberi állapot.

S a láncz néha kisiklott kezéből... Így azon az estén, a mikor Zawilowski-val találkozott. Mikor látta a türelmetlenséget, a melylyel Maszkóné hazavárta férjét, aljas féltékenységet érzett s fékezhetetlen haragjában így szólt:

— Érttem. Ulysses visszatér s Penelope epedve várja... de...

— De mit? kérdezte Maszkóné.

— De éppen ma este tovább maradtam volna önnél!

— Csakhogy az nem illik! — suttogta fogain keresztül Maszkóné. S ezen szavakba beleöntötte egész lelkét.

Stas dühösen tért haza s otthon, az enyhe lámpafénynél, Mária arra tanította, a költőt, hogy a házasságban nem a boldogságot, hanem a kötelességek teljesítését kell keresni.

VI.

Az eljegyzési estély minden tekintetben sikerült... Linette ragyogott a boldogságtól. A menyasszony szerepében jól érezte magát s a vidámság csodálatos báját kölesönözött neki. Tekintete ma csupa ragyogás volt, mosolya csupa édesség, arca viruló és rózsás. Szépsége mindenkit elragadt. Az öreg Zawilowski, a ki karosszékhéhez kötve is részt kívánt venni az ünnepélyen, elragadtatással adta át nászajándékát Linetnek. Remek nyakék volt ez. — A Zawilowski-család emlékeül, — ismételtette az öreg ur, mintegy jelezve, hogy a ki a Zawilowski-családba megy férjhez, nem is jár olyan rosszul.

A társaság aztán csoportokra oszlott. A mátkapár megfedekezve az egész világról, egymással foglalkozott. Kopowski Annette asszonyt mulattatta, Polanieczki Maszkónéhoz csatlakozott.

Maszkó a széltüött öreg Krózus mellé telepedett le. A mult időkről beszélt neki, kifejtette, hogy mint mindennek, úgy a nemesi osztálynak is át kell alakulnia s gazdaságpolitikai elveit magyarázta. Az öreg Zawilowski fejszólva hallgatta őt, csak néha-néha mondta: — Lám, lám, minő más elvek. De nekünk, régi embereknek, mindezekre nem volt szükségünk.

Broniczné megható tekintettel figyelte meg a jegyeseket, mialatt Plawiczkiék ifjuságát beszéltte el, szegény Théodore-ral való házasság-életét, szomorú özvegységét. Plawiczki, a ki szemeit nem vette le Osnowska Annetteről, szórakozottan hallgatta.

— Megható, igazán megható! — szólt dagályosan.

— Ki az, a kivel férje társalog? — kérdezte Swirski Máriától.

— Maszkóné. Nem mutatták be önt neki?

— De igen; nem emlékeztem a nevére. Csak azt tudom, hogy annak az urnak a felesége, a ki lefoglalta az öreg Zawilowskit.

Mintán néhány pillanatig műértő szemekkel nézte, megjegyezte:

— Elmosódott arcz, de jellegzetes vonások.

A régi mesterekre emlékeztető viaszfehér bőr. Soványnak látszik, de figyelje meg asszonyom, a váll és hát vonalait!

Mária nem nézte Maszkóné vállait, sem hátát. Férjét szemlélte s hirtelen aggodalom tükröződött arczán. Polanieczki a fiatal asszonyhoz hajolt, s halkán beszélt hozzá. Mária nem hallhatta szavait, de úgy rémlett, mintha férje szemeiben ugyanazt a kifejezést látná, a melylyel hajdan a nászut alatt őt, Máriát nézte... Oh! milyen jól ismeri ezt a tekintetet! Szerencsétlenségének előérzetében szíve elsorult.

— Nem, az nem lehet! Az Stashoz nem lenne méltó! — nyugtatta meg magát.

S figyelmét még sem vonhatta el tőlk. Stas élenken beszélgetett, Maszkóné szokott egykedvűséggel hallgatta...

— Álmodom! — csitította magát Mária, — nem élénkebb a rendesnél.

Swirski, öntudatlanul-e, vagy készkakarva, teljesen megayugtatta:

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Szerelmi dráma az utcán.]

Budapest, január 21. (Saj. tud. táv.) Nagy Sándor napszámost neje pár hónappal ezelőtt apró családi perpatvar miatt elhagyta s magával vitte két piczi gyermekét. A féltékeny férj ki gyermekeit is, de főképpen feleségét nem tudta nélkülözni, több ízben könyörgött az asszonynak, hogy térjen vissza a családi tűzhelyhez; a nő azonban hajthatatlan maradt. Ma délben végre az elkeseredett ember midőn találkozott ifju feleségével, a többiek szemeláttára az utcán két lövéssel agyonlőtte feleségét s midőn látta, hogy meghalt, ott a helyszínen öngyilkos lett.

Megvesztegetett kézbesítő.

Szatmár, jan. 21. (Saj. tud. táv.) Ardeleán György gör. kel. pópa augusztusban, a templomban magyarul éneklő hiveire meglehetősen durván rákiabált s rendre utasította őket, hogy ne piszkolják be magyar szóval az Isten házáat. Ezen tette miatt feljelentés tétetett volna, azonban a czitáló végzés sehogysem volt részére kézbesíthető. A kézbesítő ugyanis nem találta sehol. Mostan végre kiszült, hogy a kézbesítőt Ardeleán megvesztegette. A megfedekezett ember ellen a bíróság elrendelte a fegyelmi eljárás megindítását.

Henrik herceg fogadása.

Washington, jan. 20. A képviselőház a Henrik herceg fogadására előirányzott 40,000 dollár engedélyezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Cannon azt mondta, hogy egy nagy nemzetnek kötelessége méltóan fogadni olyan nagy nemzetnek a képviselőjét, amely az amerikaiaknak annyit adott a maga testi és szellemi lényéből. (M. T. I.)

A német hajóraj Triesztben.

Trieszt, január 20. A Charlotte elindulása előtt a Monarch osztrák-magyar zászlós hajó egészen a német iskolahajó mellé ment, mialatt a Monarch zenekara a német himnuszt, a Charlotte zenekara pedig az osztrák himnuszt játszotta. A két hajó azután búcsuzóul fényjeleket váltott. (M. T. I.)

Meggyilkolt hittérítő.

Peking, jan. 20. A francia követségre érkezett jelentés szerint Julien francia hittérítő és két keresztény benschülöttet január 16-án Kvangsi tartomány északi részének egyik falujában meggyilkolták. (M. T. I.)

A búr háború.

Cradock, január 21. Wessels kommandója tegnap délelőtt Maraisburg közelében meglepett egy 50 főnyi tarkastadi őrzőrajt. Az őrzőrajtból egy sebesült és két nem sebesült visszatért a városba, a többieknek sorsáról azonban semmit sem tudnak.

London, január 21. Melbournei és wellingtoni táviratok szerint Chamberlain gyarmatminiszter azt táviratozta, hogy az angol kormány nagyon örülne, ha Ausztrália és Új-Zéland még 1000—1000 embert küldene Dél-Afrikába.

London, január 21. Chamberlain gyarmatminiszter az angol alsóház ülésén azt mondta, hogy a koncentrációs táborokat azért szervezték, mert Botha nem engedte, hogy az asszonyok a majorokban maradjanak. A kormány a háború történetében példátlan humanitással gondoskodott az ilyenfelmán kiszorult asszonyokról és gyermekekről. A koncentrációs táborokban uralkodó nyomorúságért és nagy halandóságért a búr parancsnokok felelősek. A mi a háború befejezésének feltételeit illeti, világos, hogy a búrok Kitchenernek Bothával való tárgyalásáig hallani sem akartak egyébről, mint a függetlenségről. Salisbury és Rosebery beszéde között alig látható különbség. Rosszalja Roseberynek azt a mondását, hogy a búroknak van annyi eszük, hogy tudják, miszerint a Kitchener ajánlotta feltételeket bármikor megkaphatják. Ha a búrok így gondolkoznak, nagyon tévednek. (M. T. I.)

A bagdadi vasútügy.

Páris, január 21. A Havas-ügyörök-ség jelentése szerint egy amerikai pénzcsoport azt az ajánlatot tette a török kormánynak, hogy a bagdadi vasutat kilométergarancia nélkül épít ki, ha a vállalkozókra átutalják a vasút által érintett területek tizedeit. (M. T. I.)

Pestis.

Sidney, jan. 20. Itt három pestiseselet fordult elő. (M. T. I.)

Kamatláb leszállítás.

Bécs, január 21. A hivatalos lap pénzügyminiszteri rendeletet közöl a sósógyek kamatlábjának leszállítása tárgyában. (M. T. I.)

Urzaiz javaslata.

Madrid, jan. 21. A minisztertanács elfogadta Urzaiz pénzügyminiszternek a papirpénz forgalmáról szóló törvényjavaslatát. A javaslatot holnap terjesztik elő a kamarában. Hir szerint Urzaiz pénzügyminiszter abban az esetben, ha a költségvetési bizottság a törvényjavaslatot elveti, beadja lemondását. (M. T. I.)

SZERKESZTOI POSTA.

H. J. Köszönjük a szives érdeklődést, de ezuttal nem érdemes polemizálni. Dr. Kovács S. János ur, valamint a Kath: Szabad Liceum általában sokkal inkább felette áll az elféle komikus támadásnak, hogysem szükséges volna őt megvédelmeznünk. Végül pedig: egyáltalán semmi kedvünk üres szalmát csépelni.

KOZGAZDASAG.**Nagyváradai hetivásár.**

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1902. január hó 21-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: 16.80—16.20. Kétszeres buza 14.—13.40. Rozs 13.—12.60. Arpa 11.60.—11.—Zab 14.20.—13.60. Tengeri: 9.80.—9.40. Borsó 36.—. Lencse 40.—. Bab 15.80. Köleskása 23.50. Burgonya 5.—. 100 kiló lángliszt 30.—. zsemlyeliszt 29.60. fehérkenyér liszt 28.40, barnakenyér liszt 26.80. széna ívarral 6.—, szalma 1.— Szalonna 100.—, 6 kiló zsup-szalma —20, 150 dkg alom-szalma —12. 1 köbm. búkkfa 6.50, tölgyfa 6.—, cserfa 6.70, 100 kiló marhahus —.96, öntött gyertya —.84, Lámpaolaj —.80. 1 liter ó-bor 1.—. Új-bor —.76. Pálinka —.72, Szilva-pálinka 1.80, Szesz 2.—. 1 mm. kősó 21.50, nyers fagyú —.48. olvaszt. fagyú 68.—, szappan 48.—, mosott birka gyapju —.—. magyar gyapju

—.—.—, Egy hektoliter óbor 66.—, új bor 38.—, mész 1.20, kemény faszén 3.20, puha faszén 3.—, kendermag 25.—, köles —.—, repce —.—, dió 40.—, mogoró —.—, aszalt szilva 44.—. Egy kilogramm savanyu káposzta 20, szalona 1.12, sertéshus —.96, juh-hus 68, veres hagyma 20, fog hagyma 64, bors 2.20, paprika 2.40, barnakenyér 20. Egy liter kőolaj 44, mm. búkköny —.—, 1 mm. luczernamag —.—, 1 mm. lóhere —.—, 1 mm. burgondi —.—.

Forgalmi kimutatás 1902. évi január hó 21-ről. Tiszta buza körülbelül 220 hltr, kétszeres buza 45 hltr, rozs 110 hltr, árpa 50 hkl, zab 80 hltr, tengeri 180 hltr, burgonya 240 hltr. Lábás jószágok: Hizott sertés mintegy 300 drb, félhizott 370, sovány 140, süldő 880, malac: 448, hizott marha 28, jármás ökör 220 fejős tehén 170, borju 160, bivaly 4, juh és kecske 57, ló 296.

Marha ártáblázat 1902. január hó 21-ről. Egy pár első rendű jármás ökör 600—670, egy pár másodrendű jármás ökör 500—580, egy pár harmadrendű jármás ökör 240—480, 1 drb fejős tehén 100—220, 1 drb vágó ökör 250 kgr. 150—246, 1 drb vágó tehén 150 kgr. 120—172, 1 drb. veres borju 26—48, 1 drb. fél éves borju 42—52, 1 drb egy éves borju 44—74, két éves borju 68—180, 1 drb hizott sertés 78—84, 1 pár fél éves 34—40, 1 pár egy éves sertés 44—76, 1 pár két éves sertés 78—120, 1 drb igás ló 160—230, 1 pár ökörbőr 40—52, 1 pár tehénbőr 26—36, 1 pár bojubőr 10—22, 1 pár lóbor 10—20.

Eladó!

Legjobb minőségű saját termelésű

oberndorfi répamag

ab vasuti állomás Margitta, készpénzfizetés, illetve utánvétel mellett

70 kor. métermázsánként.

Mintákat kívánatra küld az Uradalmi Igazgatóság Margitta.

27. (Utánnomás nem díjazatik.)

Most lehet legolcsóbban
női és férfi fehérneműt, vásznat és asztalneműt

beszerezni!

Menyasszonyi kelengyék!

Teljes végeladás!

Kunz József és társa cég,
Nagyvárad, Szt. László-tér.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, január 21.

Osztrák hitel	— — — — —	625 50
Magyar hitel	— — — — —	629 50
Allamvasút	— — — — —	624 50
Rimamurányi	— — — — —	416 —
Magyar jelzálog	— — — — —	483 —
Salgótarjáni	— — — — —	— —
Wagon-kölcsön	— — — — —	— —

Hatalmók.

Budapest, január 21.

Buza októberre	— — — — —	7 84
Buza áprilisra	— — — — —	8 80
Tengeri	— — — — —	5 14
Rozs okt.	— — — — —	6 69
Zab ápr.	— — — — —	6 98
Képoszta, repce, búz.	— — — — —	— —

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. január 21-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — — — —	119 50
Magyar koronajárdék	— — — — —	96 20
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4%	— — — — —	122 25
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 3%	— — — — —	101 25
Magyar keleti vasúti államkötvény 1878-83	— — — — —	120 —
Magyar földtelebermentési kötvény 4%	— — — — —	95 25
Italmérési jog megváltási kötvény	— — — — —	101 60
Horváth-szilvónföldtelebermentési kötvény	— — — — —	95 25
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	— — — — —	182 50
Tiszorobályosítás szerinti sorsjegyek-kölcsön	— — — — —	183 —
Osztrák járadék-papír	— — — — —	150 50
Osztrák járadék ezüstben	— — — — —	150 50
Osztrák járadék aranyban	— — — — —	120 25
Osztrák korona járadék	— — — — —	87 —
Osztrák államsorsjegyek	— — — — —	146 —
Osztrák magyar bank részvény	— — — — —	16 —
Magyar hitelbankrészvény	— — — — —	670 50
Osztrák hitelintézet részvény	— — — — —	652 —
Párisi vista	— — — — —	95 20
20 frankos arany (Napoleonkor)	— — — — —	19 02
Németbirodalmi márkák	— — — — —	117 20
Londoni vista	— — — — —	289 22
20 márkás arany	— — — — —	85 42

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

18859—1901. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyvárad kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szilágyi Mária Nyegruz Demeterné körös-tarjáni lakos végrehajthatónak *Kövári Demeter* körös-tarjáni lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében — a körös-tarjáni 54. sz. betétben A I. 1. 2. 4. sorszám alatt felvett beltelkes házból, kertből és közöslélegelő járandóságából álló jószágtestre 1132 korona kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és annak fogadtatására határidőül **1902. évi február**

hó 22-ik napjának délelőtti 9 óráját Körös-Tarján község házához kiützte.

Az árverésre kitett ingatlan szükség esetén ezen áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 % -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál és Körös-Tarján község előljárásiágánál tekintendők meg.

Nagyvárad kir. törvényszék mint tkvi hatóság 1901. évi december hó 6-ik napján.

Kiss András.

kir. törvényszéki bíró.

Kitünő saját termelésű borok

kaphatók lakásomon üvegezten a következő árban:

1. Ujbor (Nagyvárad karcos) 1 liter palaczk nélkül . . . 32 kr.
2. Ó asztali gyoroki fehér bor 1 liter » » » . . . 42 kr.

Finom fajborok:

3. Kadarka (szemelt vörös bor) 1 liter palaczkkal 1 frt — kr.
4. Cabernet » » » 1 liter » 1 frt 10 kr.
5. Szilváni » fehér pecsenyebor 1 liter » 1 frt 10 kr.
6. Sauvignon » » csemegebör 1 liter » 1 frt 20 kr.

10 üvegen felüli megrendelést házhoz is szállítatok, 1/2 literes üvegek a 3, 4, 5, 6. sz. borokból fele árban kaphatók.

Ugyanezen borok hordóban Hl.-enként tetemesen olcsóbban számíthatnak.

Telefon-szám 406.

280—18—0

Molnár Lajos,

Schlauch-tér, 18.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáczá-utca 3. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltekn.

Levélfejek,
számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok
raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.